

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 20/1465

HELHETLIG ROS-ANALYSE

Saksbehandler: **Anne-Grete Øyehaug**

Arkiv: **X20 &32**

Saksnr.: **Utvalg**

Møtedato

17/21 Formannskapet

17.03.2021

Kommunedirektørens forslag

Helhetlig ROS- analyse for Våler kommune legges ut til offentlig ettersyn i seks uker.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 17.03.2021 sak 17/21

Behandling:

Kommunedirektørens forslag vedtatt enstemmig.

Vedtak:

Helhetlig ROS- analyse for Våler kommune legges ut til offentlig ettersyn i seks uker.

Utredning:

Faktiske opplysninger

Bakgrunn

Gjennom lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) er kommuner tillagt et omfattende ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap. Loven pålegger blant annet at det skal utarbeides helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) og beredskapsplan. Lovens §14 sier at: *«Kommunene plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunene. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)».*

Gjeldende helhetlige ROS for kommunen ble utarbeidet i samarbeid med de andre kommunene i Mossregionen og ble vedtatt i 2011. Siden 2011 tilsier endringer i blant annet klima, trusselbilde og avhengigheten av cyber- tjenester, at ROS analysen krever revisjon.

Innhold

Kravet til innhold i en helhetlig ROS- analyse framgår av Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2:

«Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a. eksisterende og fremtidig risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.*
- b. risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.*
- c. hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.*
- d. særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.*
- e. kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.*
- f. behovet for befolkningsvarsling og evakuering.*

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.»

Foreliggende ROS- analyse er resultatet av arbeidet med kartlegging av hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe, en vurdering av sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de vil kunne påvirke kommunen. ROS-analysen legges til grunn i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap og ved utarbeiding av planer.

Metode og beskrivelse av fareidentifikasjon, vurdering av usikkerhet samt kategorisering av sannsynlighet og konsekvens er beskrevet i dokumentets kapittel 2.

I 2.5 beskrives risikomatriksen og hvordan hendelser deles inn i kategorier som må, bør eller kan følges opp med videre tiltak.

Det er gjennomført risikoanalyse av 19 uønska hendelser. 11 av disse er vurdert til å ha uakseptabel risiko innen liv og helse, 4 har uakseptabel risiko for materielle verdier og 7 har uakseptabel risiko for samfunnsstabilitet. Ingen hendelser har blitt vurdert til å ha uakseptabel risiko for ytre miljø.

Hendelsene er valgt ut fra å være av et slikt omfang at kommunens kriseledelse må involveres.

Medvirkning

Kommunen inngikk i september 2020 avtale med Norconsult om utarbeiding av ROS-analysen. Arbeidet startet i 2019, da det ble avholdt arbeidsmøte om fareidentifikasjon. Deltakere på arbeidsmøtet var et bredt utvalg fra administrasjonen i kommunen samt Mosseregionen interkommunale brann og redning. Resultatene herfra er tatt med inn i arbeidet med utarbeiding av den helhetlige ROS- analysen.

De 19 hendelsesskjemaene har blitt sendt ut til politiet, kommuneoverlegen, MIB og Våler vannverk for kommentarer og tilbakemeldinger. Analysen vil videre bli sendt ut til offentlig ettersyn for ytterligere medvirkning.

Vurderinger

Det siste året har vi sett hendelser som for kort tid siden ble ansett som rene skremselsbilder. Pandemi, styrtregn, flom, skred, strømutfall og cyber- angrep har preget hverdagen i egen og andre kommuner i 2020. Disse hendelsene viser viktigheten av å ha en oppdatert, helhetlig ROS- analyse og oppdatert beredskapsplan. Uønska hendelser involverer fort veldig mange mennesker og kommunens kunnskap og raske reaksjon kan være avgjørende for liv og helse, materielle verdier og stabiliteten i lokalsamfunn.

De identifiserte og utreda hendelsene er:

- Pandemi/ epidemi
- Omfattende tuneinfluesesong
- Skred
- Skadeflom
- Ekstremvær
- Langvarig bortfall av strøm
- Langvarig bortfall EKOM
- Langvarig bortfall av drikkevann
- Langvarig bortfall av avløpstjeneste
- Forsyningssvikt - mat, medisiner og/eller drivstoff
- Stor og alvorlig veitrafikkulykke
- Alvorlig ulykke institusjon/skole/barnehage
- Alvorlig ulykke utenfor kommunen
- Stor brann i institusjon/virksomhet
- Stor skogbrann
- Akutt forurensing – land/ vann/ luft
- Sosial uro
- Tilsiktet handling mot kommunen
- Atomhendelse

I tillegg til sannsynlighet, sårbarhetsvurdering og konsekvensvurdering, er det for alle hendelsene utarbeidet forslag til tiltak. Disse vil legges til grunn ved oppdatering av kommunens beredskapsplaner og utarbeiding av bestemmelser til kommuneplanens arealdel. Tiltakene er listet opp i tabell 5-6 på sidene 26-28. Noen av tiltakene er enkle å implementere, mens andre kan måtte omfattes av budsjettbehandling.

Konklusjon

Foreliggende utkast til helhetlig ROS- analyse anses å være dekkende for mulige uakseptable hendelser. Vurdert sannsynlighet, sårbarhet og konsekvens anses å danne et godt bakteppe for de foreslåtte tiltakene for videre oppfølging.

For å få Våler- samfunnets, overordna myndigheter og øvrige interessenters vurdering, legges høringsutkastet ut til offentlig ettersyn i seks uker.

Vedlegg

Høringsutkast, helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

